

17-01-1992

VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT

Vergadering van de verenigde afdelingen
Zitting van 23 oktober 1991

Aanwezig: mevrouw [REDACTED], voorzitter

Nederlandse afdeling: de heer [REDACTED] ondervoorzitter
de heren [REDACTED] en [REDACTED],
vaste leden
de heer [REDACTED]
plaatsvervangend lid.

Franse afdeling: de heer [REDACTED], ondervoorzitter
mevrouw [REDACTED], de heren
[REDACTED] en [REDACTED] T, vaste leden
de heer [REDACTED], plaatsvervangend
lid.

Secretarissen: de heer [REDACTED], adviseur
de heer [REDACTED], bestuurssecretaris

23.088/II/PN
[REDACTED]

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht,

Gelet op de klacht die op 8 mei 1991 bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (V.C.T.) is ingediend, en vervolledigd werd door de brieven van 10 juni en 13 augustus 1991, tegen de benoemingen, bij Koninklijke Besluiten van 7 maart 1991 van twee regeringscommissarissen behorende tot de Franse taalrol, mevrouw Elise [REDACTED] en de heer Etienne [REDACTED], de ene bij de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, de andere bij de Kas der Geneeskundige Verzorging van de NMBS, dit terwijl de betrokkenen geen bewijs bezitten van de voldoende kennis van de tweede taal, uitgereikt door de Vast Wervingssecretaris; dat dit bewijs onontbeerlijk is om in de geest van de gecoördineerde taalwetten deze opdracht naar behoren te vervullen in een openbare instelling waarvan de werkring het hele land bestrijkt;

./..

Gelet op de beweringen van de klager, dat het onvoorstelbaar zou zijn dat de heer [REDACTED] in de hoedanigheid van regeringscommissaris, als tweetalige zou worden beschouwd terwijl hij in zijn hoofdfunctie (directeur-generaal) een tweetalig adjunct toegewezen kreeg omdat hij geen bewijs van de kennis van de tweede taal, uitgereikt door het V.W.S., bezit; dat de heer [REDACTED] moeilijk tegelijk als tweetalige kan worden beschouwd en in die hoedanigheid tot regeringscommissaris worden aangesteld en als eentalige, die dan door een tweetalig adjunct wordt bijgestaan;

Gelet op de artikelen 60, § 1 en 61, §§ 5 en 6, van de bij Koninklijk Besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken;

Overwegende dat krachtens de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, de Controledienst voor de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen en de Kas der Geneeskundige Verzorging respectievelijk in de categorieën C en D van die instellingen zijn geklasseerd; dat het gaat om diensten waarvan de werkring het hele land bestrijkt, in de zin van artikel 1, § 1, 1°, van de gecoördineerde taalwetten; dat die wetten er integraal op toepasselijk zijn;

Overwegende dat die instellingen tegelijk onder de voogdij staan van de minister van Sociale Zaken en van de Minister van Financiën, die ieder een regeringscommissaris benoemen (cfr. art. 9, § 1, van de wet van 16 maart 1954);

Overwegende dat uit de verkregen inlichtingen blijkt dat mevrouw [REDACTED] en de heer [REDACTED], regeringscommissarissen die de minister van Sociale Zaken vertegenwoordigen en die benoemd zijn bij Koninklijk Besluit van 7 maart 1991, tot de Franse taalrol behoren en geen bewijs van de kennis van de tweede taal, uitgereikt door het V.W.S., bezitten;

Overwegende dat de wet van 16 maart 1954 een algemeen controlestelsel voor de handelingen van instellingen van openbaar nut opricht; dat de instellingen die behoren tot categorie C en D, die alle rechtspersoonlijkheid hebben, onderworpen zijn aan de controlebevoegdheid van de minister(s) van wie ze afhangen; dat die controle wordt uitgeoefend door tussenkomst van één of meerdere regeringscommissarissen, die, op de voordracht van de bevoegde minister, door de Koning worden benoemd; dat de regeringscommissaris in de uitoefening van zijn ambt met raadgevende stem de vergaderingen van de beheers- en controleorganen bijwoont; dat hij voor het vervullen van zijn opdracht over de ruimste macht beschikt; dat hij bij de minister waarvan hij afhangt een opschortend beroep kan instellen tegen elke beslissing die hij met de wet, met de statuten of met het algemeen belang strijdig acht (artikel 9 van de wet van 16 maart 1954);

Overwegende dat wanneer het algemeen belang of de naleving van de wet of de reglementen het eist, de daartoe gemachtigde regeringscommissaris het beheersorgaan kan verplichten om, binnen de door hem gestelde termijn, te beraadslagen over iedere door hem bepaalde aangelegenheid (artikel 23 van de wet van 16 maart 1954);

Overwegende dat de wet aan de kandidaten voor de functie geen enkele benoemingsvoorwaarde oplegt; dat, enkele overeenigbaarheden en, desgevallend, andersluidende bepalingen van de oprichtingswetten daar gelaten, vrijheid van keuze wordt gelaten aan de minister die zelf de kwaliteiten en de waarde van zijn vertegenwoordiger inschat; dat het veelal ambtenaren zijn die worden uitverkoren; dat zulks het geval is bij de twee betrokken instellingen;

Overwegende dat de regeringscommissarissen rechtstreeks afhangen van de minister die zij vertegenwoordigen en niet van hun hiërarchische overste;

Overwegende dat de bevoegde ministers van oordeel zijn dat de kennis van de andere landstaal nodig is, gelet op de aard van de functie van regeringscommissaris; dat de minister van Begroting in zijn antwoord op de parlementaire vraag nr. 61 van 13 december 1990 van de heer ANNEMANS antwoordt: "Wanneer een zaak gelokaliseerd of lokaliseerbaar is, in het bijzonder in het onderzoek van individuele gevallen van het personeel, zijn de taalwetten vanzelfsprekend volkomen van toepassing. Grondige kennis van de twee nationale talen is momenteel niet vereist voor de voorzitters, leden, commissarissen en afgevaardigden vooraleer zij worden aangeduid. Diegenen die echter niet over een voldoende kennis zouden beschikken, zouden zichzelf uitsluiten voor een aanduiding." (V.A. Kamer van Volksvertegenwoordigers - G.Z. 1990-1991-nr. 146);

Overwegende dat de Raad van State in zijn arrest nr. 17.987 van 8 december 1976 opmerkt: "... dat evenzo ongegrond is de overweging dat het in strijd zou zijn met de geest van de wet, te eisen dat alle regeringscommissarissen bij landelijke diensten een actieve kennis van beide talen hebben";

Overwegende dat de Raad van State in zijn arrest nr. 32.854 van 27 juni 1989 oordeelt dat het ondenkbaar is dat de regeringscommissaris een deel van de beslissingen en handelingen van de beheerraad en de controleorganen, alsook de geschriften en mededelingen die er van uitgaan of er binnenkomen, niet rechtstreeks zou kunnen begrijpen in de taal waarin ze worden gesproken of geschreven en ertegen opkomen in de taal die behoort; dat derhalve de kennis van het Nederlands en het Frans vereist is om te kunnen worden benoemd tot regeringscommissaris in een instelling waarvan de werkkring het hele land bestrijkt;

Overwegende dat de minister verklaart dat hij na verificatie heeft geconstateerd dat de beide ambtenaren een voldoende kennis van de tweede taal hebben om hun opdracht overeenkomstig artikel 39 van de gecoördineerde taalwetten te vervullen;

Overwegende dat geen enkele expliciete bepaling van de gecoördineerde taalwetten voorschrijft dat men moet slagen voor een taalexamen dat door het V.W.S. wordt georganiseerd, om tot regeringscommissaris te worden benoemd, wat wel het geval is voor de chef van een afdeling en voor de functie van tweetalig adjunct;

Overwegende dat de vrijheid van keuze wordt gelaten aan de minister die zelf de kwaliteiten en de waarde van zijn vertegenwoordiger inschat;

Beslist, om die redenen, met eenparigheid van stemmen, als volgt te adviseren:

Artikel 1: De klacht is ontvankelijk maar niet gegrond.

Artikel 2: Het komt iedere minister toe aan de hand van objectieve elementen na te gaan of de regeringscommissarissen of commissarissen die hij aanstelt, hun taak kunnen volbrengen overeenkomstig artikel 39, dat verwijst naar artikel 17 van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, inzonderheid met betrekking tot de voldoende kennis van de tweede taal.

Artikel 3: Dit advies wordt meegedeeld aan de klager en aan de Minister van Sociale Zaken.

Gegeven te Brussel, 23 oktober 1991

De Secretarissen,

De Voorzitter,